

عنوان مقاله:

تحلیلی بر تضاد منافع در نهاد دولت به مثابه متولی برنامه ریزی فضایی شهری

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شهری، دوره 10، شماره 39 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

مصطفی حسین آبادی - دانش آموخته دکتری شهرسازی، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

محمدحسین شریف زادگان - استاد، گروه شهرسازی، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی تهران، ایران.

خلاصه مقاله:

برنامه ریزی فضایی شهری کنشی جمعی مربوط به تصمیم های مرتبط با به کارگیری اجتماعی زمین و یک عمل اجتماعی است؛ به معنای عملی که از راه هم رایی به وسیله دولت منتخب مردم انجام می گیرد. بنابراین دولت به مثابه نهادی انگاشته می شود که در پی تحقق منفعت عمومی و جبران شکست های بازار از طریق قدرت مشروع است. اما سؤال اساسی این است که آیا واقعا دولت به عنوان یک کل، خیرخواه در برنامه ریزی فضایی شهری تنها بر مبنای منفعت عمومی شهر عمل می کند؟ هدف این پژوهش پاسخ به این پرسش بنیادی از دریچه نظریه انتخاب عمومی است که با تمرکز بر نهاد دولت برای تحلیل و درک پیامدهای حاصل از تعامل عناصر موجود در آن، بر شباهت های انتخاب افراد در تصمیمهای بازاری و غیر بازاری تاکید دارد. برای این منظور با استفاده از روش شناسی مربوط به تحلیل های کیفی و پس از دستیابی به شاخص های اصلی مرتبط با هر یک از مولفه های مربوطه، مبتنی بر داده های استخراج شده از نظر خبرگان این حوزه و کمی سازی این داده ها با استفاده از طیف لیکرت، با بهره گیری از مدل سازی معادلات ساختاری حداقل مربعات جزئی در نرم افزار اسمارت پی ال اس سعی می شود، میزان اثرگذاری مولفه های نظریه انتخاب عمومی بر فضای تصمیم سازی و تصمیم گیری برنامه ریزی کلانشهر تهران مورد تحلیل قرار گیرد. براساس یافته های پژوهش و ضرایب مسیر مولفه های پیگیری منافع فردی، رانت جویی و منافع سیاسی بر تصمیم سازی و تصمیم گیری افراد در فرآیند برنامه ریزی فضایی کلانشهر تهران تاثیر معنی دار و منفی دارند. همچنین محاسبه و تحلیل شاخص های برازش نشان دهنده مناسب بودن مدل اندازه گیری و ساختاری الگوی مفهومی پژوهش است. بر این اساس در پایان راهکارهایی برای اصلاح وضعیت حاضر در راستای تامین بهتر منفعت عمومی و کاهش تضادهای موجود پیشنهاد شده است.

کلمات کلیدی:

دولت، برنامه ریزی فضایی شهری، نظریه انتخاب عمومی، منفعت عمومی، تضاد منافع

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1305088>

